SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
KATOLIČKI BOGOSLOVNI FAKULTET

UREDILI:
Danijel Tolvajčić
Iva Mršić Felbar
Nenad Malović
Alojz Ćubelić

FILOZOFIJA I RELIGIJA

SUVREMENE PERSPEKTIVE

ZBORNIK RADOVA

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
KATOLIČKI BOGOSLOVNI FAKULTET

FILOZOFIJA I RELIGIJA – SUVREMENE PERSPEKTIVE

ZBORNIK RADOVA

KATOLIČKI BOGOSLOVNI FAKULTET SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

FILOZOFIJA I RELIGIJA – SUVREMENE PERSPEKTIVE
Zbornik radova

Biblioteka: Zbornici radova
Knjiga 4.

Sunakladnici:
Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, Vlaška 38
Kršćanska sadašnjost d.o.o., Zagreb, Marulićev trg 14

Za sunakladnike:
Mario Cifrak, dekan Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu
Stjepan Brebrić, direktor Kršćanske sadašnjosti d.o.o.

Povjerenstvo za izdavačku djelatnost Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu:
Nenad Malović, Anto Barišić, Valerija Nedjeljka Kovač, Tomislav Kovač, Vanda Kraft Soić

Uredili:
Danijel Tolvajčić, Iva Mršić Felbar, Nenad Malović, Alojz Ćubelić

Recenzenti:
Bojan Žalec, Ljubljana, Slovenija
Marco Casucci, Perugia, Italija
Boris Gunjević, Cambridge, Velika Britanija

Jezična lektura:
Đurđica Katanec

Korektura:
Ivan Dodlek, Iva Mršić Felbar, Karlo Šimek

Prijevod sažetaka na engleski jezik:
Mario Sopa

Prijelom i grafičko oblikovanje:
Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Tisak:
Denona d.o.o., Zagreb

Naklada: 500

ISBN: 978-953-6420-08-7 (Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Zagrebu)
ISBN: 978-953-11-1144-7 (Kršćanska sadašnjost)

Tiskano u ožujku 2018.

CIP zapis je dostupan u računalnome katalogu Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem 000990628.

Copyright ©: Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Zagrebu; Kršćanska sadašnjost d.o.o.

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
KATOLIČKI BOGOSLOVNI FAKULTET

FILOZOFIJA I RELIGIJA SUVREMENE PERSPEKTIVE

ZBORNIK RADOVA SA ZNANSTVENOG SKUPA ODRŽANOG 3. XII. 2016.
NA KATOLIČKOM BOGOSLOVNOM FAKULTETU SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

UREDILI:
Danijel Tolvajčić
Iva Mršić Felbar
Nenad Malović
Alojz Ćubelić

Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Zagrebu
Kršćanska sadašnjost

Zagreb, 2018.

Sadržaj

SADRŽAJ 5

PREDGOVOR 13

METODOLOŠKA PITANJA
FILOZOFIJSKOG PRISTUPA RELIGIJI

Lino VELJAK i Mirko MLAKAR

PREDMET FILOZOFIJE RELIGIJE 19

Sažetak 19
Uvod 19
1. Pokušaji određenja 20
2. Dio metafizike? 22
2.1. Filozofijska kritika religije 24
2.2. Apologetika 25
3. Grana antropologije? 26
4. Pokušaji razrješenja 27
Ni metafizika ni relativizam 29

Marco MOSCHINI

UNA PROPOSTA SUL TEMA DI 'FILOSOFIA E RELIGIONE NELLA PROSPETTIVA CONTEMPORANEA' 33

Riassunto 33

Aleksandra GOLUBOVIĆ

SMIJEMO LI VJEROVATI OSOBI KOJA NAM GOVORI O BOGU? ... 43

Sažetak ... 43
Uvod ... 44
1. Od epistemologije do epistemologije religije ... 46
2. Znanje o Bogu ... 47
3. Iskustvo Boga ... 50
4. Pouzdanost u čovjekov spoznajni aparat ... 54
Zaključak ... 56

Danijel TOLVAJČIĆ

TEOLOGIJSKI ANTROPOMORFIZAM, INSTRUMENTALIZACIJA ZLA I OPRAVDANJE BOGA. O (NE) ODRŽIVOSTI NEKIH SUVREMENIH TEODICEJA ... 59

Sažetak ... 59
Uvod ... 59
1. Skica dvaju središnjih suvremenih teodicejskih rješenja ... 60
1.1. Teodiceja većeg dobra (Richard Swinburne) ... 60
1.2. Teodiceja stvaranja duša (John Hick) ... 63
2. „Moralna antiteodiceja": kritika teologijskog atropomorfizma i etičke instrumentalizacije zla ... 66
3. Alternativna rješenja? ... 70
Zaključak ... 73

KLASIČNE I SUVREMENE PERSPEKTIVE FILOZOFIJSKOG TEMATIZIRANJA RELIGIJE

Josip OSLIĆ

RELIGIJA KAO „OSJEĆAJ ČISTE OVISNOSTI" O APSOLUTNOM KOD F. D. E. SCHLEIERMACHERA 79

Sažetak 79
1. Uvod: od teorije religije k 'nauku o vjeri' 79
2. Sveti spisi – „mrtvi mauzolej religija" 81
3. Zadaće nauka o vjeri 83
4. Zaključna razmatranja: mjesto hermeneutike u Schleiermacherovu nauku o vjeri 88

Goran SUNAJKO

SCHOPENHAUEROVA FILOZOFIJA IZMEĐU METAFIZIKE I FILOZOFIJE 95

Sažetak 95
Uvod 95
1. Metafizički pojam volje prije Schopenhauera 96
2. Schopenhauerov metafizički pojam volje 99
2.1. Metafizičko potvrđivanje volje za život 100
2.2. Religijsko opovrgavanje volje za životom 103
2.2.1. Pravednik 104
2.2.2. Asket 105
2.2.3. Svetac 106
2.2.4. Samoubojica 107
Zaključak: Može li religija biti izlaz iz pesimizma? 107

Gottfried KÜENZLEN

MAX WEBER: DIE ENTZAUBERUNG DER WELT 111

Abstract 111
1. Zugang 112
2. Der „Geist" des Kapitalismus 114
3. Die Entzauberung der Welt 116

3.1. Der religionsgeschichtliche Prozess der Entzauberung 116
3.2. Wissenschaft in der entzauberten Welt 117
4. Politik in der entzauberten Welt 119
4.1. Erlösungsreligion und Politik: ein Spannungsverhältnis 119
4.2. „Politik als Beruf": Zur Ethik des Politischen 120
5. Max Weber: Diagnostiker der Gegenwart 122
Literatur 123

Boško PEŠIĆ

ORISI FENOMENOLOGIJE RELIGIJE 127

Sažetak 127
I. 128
II. 131
III. 133
IV. 135
Zaključno 136

Ivan ŠESTAK

PERSONALIZAM U MISLI IVANA KOZELJA I MIJE ŠKVORCA 139

Sažetak 139
Uvod 140
1. Nekoliko bio-bibliografskih podataka uz oo. I. Kozelja i M. Škvorca 141
2. Ivan Kozelj 143
2.1. Posebnost osobe 143
2.2. Čovjekova sloboda kao sposobnost samoostvarenja 144
2.3. Familijarnost razuma i bitka 145
2.4. Čovjek kao biće nesigurnosti 146
2.5. Savjest i angažman za druge 150
3. Mijo Škovrc 151
3.1. Škvorc cijeni personalizam 151
3.2. Emanuel Mounier 152
3.3. Nikolaj Berdjajev 153
3.4. Maurice Blondel 153
3.5. Jacques Maritain 154
3.6. Ostali personalisti 155
Zaključak 155

RELIGIJA IZMEĐU FILOZOFIJE I TEOLOGIJE

Branko MURIĆ

OBJAVA *IZMEĐU* TEMELJA I GRANICE FILOZOFIJSKO-TEOLOŠKOG INTERESA 161

Sažetak 161
Uvodno promišljanje 161
1. Od nemogućnosti prema mogućnosti govora o „objaviteljskoj misli" kao poveznice za filozofijsko-teološki diskurs o objavi 163
2. Trostruko obilježje objave kao uvjet mogućnosti filozofijsko-teološkog diskursa o valjanosti „objaviteljske misli" 165
2.1. Imanentno obilježje objave: unutarnji put subjektivnosti 166
2.2. Transcendentno obilježje objave: put intersubjektivnosti koji se razotkriva u „totalno Drugome" 169
2.3. Darovanost kao obilježje objave na putu metafizike caritasa 171
Zaključno promišljanje 173

Iva MRŠIĆ FELBAR

(NE) RAZUMLJIVOST TEOLOŠKOG JEZIČNOG DISKURSA 175

Sažetak 175
Uvodne napomene 175
1. Pitanje teološkog jezičnog diskursa 177
1.1. Polidijalogičnost teologije 179
1.2. Teološka otvorenost? 180
1.3. Problem simbola i simboličkoga govora 181
2. Primjer prijevoda kao polazišta za razmišljanje o suvremenom teološkom iskazu 182
3. (Bes)perspektivna riječ?! 184
Zaključak 185

Rusmir ŠADIĆ

SUVREMENA KRETANJA UNUTAR MUSLIMANSKOG FILOZOFSKOG MIŠLJENJA. T. RAMADAN – S. H. NASR – Z. SARDAR 189

Sažetak 189

Uvod 189
Tarik Ramadan – mislilac *radikalne* reforme 191
Seyyed Hossein Nasr – perenijalist i „mislilac Svetog" 194
Ziauddin Sardar – kritičar i filozof znanosti 198

Zoran TURZA

DEKONSTRUKCIJSKA TEOLOGIJA: GENEALOGIJA JEDNE SINTAGME 203

Sažetak 203
Uvod 203
1. Genealogija dekonstrukcijske teologije: Martin Heidegger i Jacques Derrida 205
2. Dekonstrukcijska teologija: John D. Caputo 208
Zaključak 211

DRUŠTVO, ZNANOSTI I RELIGIJA

Ivan ŠTENGL

PSIHOTIČNA STANJA I RELIGIOZNI DOŽIVLJAJ: FENOMENOLOŠKI PRISTUP SPECIFIČNOJ SIMPTOMATOLOGIJI 217

Sažetak 217
Uvod 218
1. Simptomatologija i etiološki modeli psihotičnih stanja 219
2. Religiozni sadržaji u psihotičnim stanjima 222
3. Od simptoma do fenomena: psihički poremećaj i egzistencijalno trpljenje 226
4. Doprinos fenomenologije (psiho)terapijskoj strategiji psihotičnih stanja 230
5. Ometajuće-diferencirajući elementi religioznog i psihotičnog doživljaja 233
Zaključak 238

Matija ŠTAHAN

O IDEJI KRŠĆANSKOG DRUŠTVA 243

Sažetak 243
1. Uvod 243
2. Ideja kršćanskog društva iz 1939. godine 245
3. Ideja kršćanskog društva iz 2017. godine. 249
Zaključak 256

Saša HORVAT

NEUROZNANSTVENA ISTRAŽIVANJA RELIGIJE: PROBLEMATIKA I PERSPEKTIVE 259

Sažetak 259
Uvod 259
1. O religiji i neuroznanostima 260
1.1. Čemu neuroznanstvena istraživanja religije i što se traži? 262
2. Kritički osvrt na neuroznanstvena istraživanja religije 264
Zaključak 271

Franjo MIJATOVIĆ

TEISTIČKA INTERPRETACIJA FIZIKALNOG SVIJETA JOHNA POLKINGHORNEA – VREDNOVANJE I KRITIKA 275

Sažetak 275
Uvod 275
1. Božje djelovanje u fizikalnom svijetu 277
2. Bog u i izvan vremena 279
3. Polkinghorneov teizam 281
4. Vrednovanje i kritika Polkinghorneove teorije 282
Umjesto zaključka 284

Nenad Malović

PNEUMOPATOLOGIJA DRUŠTVA – FILOZOFIJA I TEOLOGIJA KAO TERAPIJA 287

Sažetak 287
Uvod 287
Pneumopatologija 289
Filozofija i teologija 294
Zaključak 298

ADRESE AUTORA 301

Predgovor

Odnos religije i filozofije nedvojbeno ima dugu i kompleksnu povijest na zapadu. Kritičko promišljanje religije vlastito je filozofiji od samih njezinih početaka do danas: od grčke filozofijske kritike pučkih religija i srednjovjekovnih filozofija u službi židovskih, kršćanskih i islamskih teologija, preko novovjekovlja i osobito Humeove te Kantove kritike naravne teologije do rođenja filozofije religije kao zasebne discipline i suvremenih marksističkih te pozitivističkih kritika religije. Riječ je, ne samo o trajno prisutnoj, već i u velikoj mjeri nezaobilaznoj temi filozofije.

Situacija nije drugačija niti danas u 21. stoljeću kada je religija predmet filozofijskih istraživanja kako u „kontinentalnoj" tako i u „analitičkoj" tradiciji. Štoviše, promatrajući strukturu i dinamiku te svojevrsne filozofijsko-teološke dijalektike, moguće je donekle zadobiti uvid u kompleksnost sadašnjeg trenutka koji reflektira ambivalentnost života u kojemu suvremeni čovjek živi i djeluje.

Neosporiv je pritom poticaj koji su filozofijskom tematiziranju religije dale fenomenologija, hermeneutika, postmodernizam i brojni drugi suvremeni pravci „kontinentalne" misli. Ključni filozofi 20. stoljeća poput Schelera, Heideggera, Levinasa, Wittgensteina i Derridae su i sami često tematizirali religiju, no također su i „otvorili" nove putove mišljenja za još djelatne autore poput primjerice Jean-Luca Mariona, jednog od začetnika „teologijskog okreta" u francuskoj fenomenologiji ili pak Johna Caputa, ključnog zastupnika „radikalne dekonstrukcije" i „slabe teologije", ali i za mnoge druge.

U analitičkoj filozofiji vidimo pak intenzivnu obnovu interesa za religiju nakon zalaska logičkog pozitivizma polovicom prošloga stoljeća. Filozofija je religije danas u anglofonom svijetu – poglavito pionirskim nastojanjima autora poput Alvina Plantinge i Johna Hicka – u velikoj mjeri priznata disciplina i iznimno plodno područje filozofijskog istraživanja. Klasični problemi poput dokaza za Božje postojanje, smislenosti jezika religije i mogućnosti teodiceje nastoje se, alatima koje je razvila analitička filozofija, iznova kritički domisliti. Također, niti nova pitanja poput religijskog pluralizma ili feminizma ne ostaju izvan dosega rasprave.

Isto tako, suvremeni teologijski projekti također pokazuju velik interes za filozofijska gibanja. Pravce poput „analitičkog tomizma", „radikalne ortodoksije", „dekonstrukcijske teologije" ili pak brojih feminističkih teologija teško je moguće zamisliti bez dijaloga sa suvremenim filozofijama od kojih počesto i sami preuzimaju neke fundamentalne uvide.

Konačno, ne treba smetnuti s uma ni nove načine tematiziranja odnosa pojedinih znanosti i religijskih fenomena (osobito s obzirom na, primjerice, danas iznimno aktualna polja bioetike i neuroznanosti), kao i velike napretke u psihologijskim i sociologijskim istraživanjima. Također, u obzir valja uzeti i suvremene radikalne kritike poput „novog ateizma", koje nedvojbeno stavljaju nove izazove pred svjetske religije i njihovo samorazumijevanje.

***

Sve prethodno rečeno predstavlja povod izlaska ovog zbornika radova. Prilozi predstavljeni u zborniku većim su dijelom bili izloženi na međunarodnom znanstvenom skupu „Filozofija i religija – suvremene perspektive" održanome 3. XII. 2016. godine na Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu u organizaciji Katedre filozofije. Njima su pridodani i neki tematski srodni radovi stručnjaka iz Hrvatske i inozemstva. Nakana je skupa (kao i zbornika radova koji je pred Vama) bila prikazati strategije/metode pojedinačnih „škola" suvremene filozofije u razumijevanju religijskih fenomena, kao i religijske, odnosno stavove suvremene teologije o filozofiji samoj. Radovi su tek formalno podijeljeni u one koji razmatraju metodološko pitanje filozofijskog pristupa religiji, u one koji problematiziraju klasične i suvremene perspektive filozofijskog tematiziranja religije, fenomen religije između filozofije i teologije, te naposljetku u one koji promišljaju o društvu, znanosti i religiji u njihovu suodnosu.

Iz svih je priloga razvidno kako je perspektiva odnosa religije i filozofije bitno dijaloški usmjerena: tematiziranje odnosa filozofije i religije kroz prizmu različitih suvremenih filozofijskih vizura, kao i eksplicitna „filozofija religije" predstavljaju samo jedno od težišta. Pojedine su autorice i autori temama koje obrađuju pristupili iz psihologijske, kulturološke kao i sociologijske perspektive, ukazujući tako na činjenicu da su filozofija i religija kompleksne zbiljnosti koje valja studirati temeljito i sveobuhvatno, te kako je interdisciplinarni dijalog nužan kako bismo u današnjoj postmodernoj „duhovnoj situaciji" mogli naslutiti kako stoji „stvar" s odnosom filozofije i religije.

***

Na kraju, željeli bismo izreći riječi zahvale Sveučilištu u Zagrebu koje je, poduprijevši financiranje znanstvenih istraživanja, omogućilo tiskanje ovog zbornika. Također, zahvaljujemo Katoličkom bogoslovnom fakultetu koji je svesrdno podržao znanstveni skup kao i zbornik koji se kao rezultat njegovih plodonosnih rasprava nalazi pred Vama.

Zagreb, 26. listopada 2017.

Urednici

Metodološka pitanja filozofijskog pristupa religiji

Abstract

PNEUMOPATHOLOGY OF SOCIETY – PHILOSOPHY AND THEOLOGY AS THERAPEUTIC MEANS

With the development of natural sciences philosophy has more and more (undeservedly) been losing its importance in the creation of man's world and has, in an attempt to survive on the "scientific" stage, itself succumbed to the criteria and methods of natural sciences. This has, over the course of the Twentieth century, led to a significant crisis in philosophy and to a questioning as to the very identity of philosophy. This attempt to adapt philosophy to a scientific and positivistic approach has resulted in its reduction to the "next-to-last" things and avoiding issues of the last (or the first). This modesty of "philosophy" (amongst other factors) has resulted in a spiritual malaise in contemporary society. The author advocates philosophy in its authentic sense, as a transdisciplinary holistic "discipline", free from any fear as to the possible legitimate criticism coming from the scientific-reductionist camp as well as without the fear of pointing to the need of accepting the fact that reality which is relevant for a man's life surpasses experimental calculability. The foundation of philosophy understood in such a manner lies within the philosophy of consciousness, in the recognition of a specifically human rationality which includes also the experience of transcendence. When viewed in this aspect and within the context of pneumopathology of society, philosophy could find a therapeutic ally in theology.

Key words: pneumopathology of society, reduction of philosophy, philosophy of consciousness, cooperation of philosophy and theology.

ADRESE AUTORA

Aleksandra Golubović
Sveučilište u Rijeci, Filozofski fakultet
Sveučilišna avenija 4, HR – 51000 Rijeka
agolub@ffri.hr

Saša Horvat
Sveučilište u Zagrebu, Katolički bogoslovni fakultet
Teologija u Rijeci – Područni studij
Omladinska 14, HR – 51000 Rijeka
horvat.sasa@gmail.com

Gottfried Küenzlen
Institut für Theologie und Ethik
Universität der Bundeswehr München
Werner Heisenberg Weg 39, D – 85579 Neubiberg
gottfried.kueenzlen@unibw.de

Nenad Malović
Sveučilište u Zagrebu, Katolički bogoslovni fakultet
Vlaška 38, HR – 10000 Zagreb
nenad.malovic@vz.t-com.hr

Franjo Mijatović
Sveučilište u Zagrebu, Katolički bogoslovni fakultet
Teologija u Rijeci – Područni studij
Omladinska 14, HR – 51000 Rijeka
fran_mij@yahoo.com

Mirko Mlakar
Hasana Kikića 7, HR – 10140 Zagreb
mvmlakar@gmail.com

Marco Moschini
Universit degli Studi di Perugia
Dipartimento di filosofia, scienze sociali, umane e della formazione
Viale Zefferino Faina 4, I – 06123 Perugia
marco.moschini@unipg.it

Iva Mršić Felbar
Sveučilište u Zagrebu, Katolički bogoslovni fakultet
Vlaška 38, HR – 10000 Zagreb
iva.mrsicfelbar@gmail.com

Branko Murić
Sveučilište u Zagrebu, Katolički bogoslovni fakultet
Vlaška 38, HR – 10000 Zagreb
bmuric@gmail.com

Josip Oslić
Sveučilište u Zagrebu, Katolički bogoslovni fakultet
Vlaška 38, HR – 10000 Zagreb
oslicjos@kbf.hr

Boško Pešić
Sveučilište u Osijeku, Filozofski fakultet
Lorenza Jägera 9, HR – 31000 Osijek
bpesic@ffos.hr

Goran Sunajko
Leksikografski zavod Miroslav Krleža
Frankopanska 2, HR – 10000 Zagreb

Sveučilište u Zagrebu, Filozofski fakultet
Ivana Lučića 3, HR – 10000 Zagreb
goran.sunajko@lzmk.hr

Rusmir Šadić
Univerzitet u Tuzli, Filozofski fakultet
Dr. Tihomila Markovića 1, BIH – 75000 Tuzla
rusmirsadic@yahoo.com

Ivan Šestak
Sveučilište u Zagrebu, Fakultet filozofije i religijskih znanosti
Jordanovac 110, pp 169, HR – 10000 Zagreb
isestaksj@gmail.com

Matija Štahan
Hećimovićeva 10, HR – 10000 Zagreb
matijastahan@gmail.com

Ivan Štengl
Sveučilište u Zagrebu, Katolički bogoslovni fakultet
Vlaška 38, HR – 10000 Zagreb
ivan.stengl@zg.t-com.hr

Danijel Tolvajčić
Sveučilište u Zagrebu, Katolički bogoslovni fakultet
Vlaška 38, HR – 10000 Zagreb
dtolvajcic@gmail.com

Zoran Turza
Hrvatsko katoličko sveučilište
Ilica 242, HR – 10000 Zagreb
zoran.turza@unicath.hr

Lino Veljak
Sveučilište u Zagrebu, Filozofski fakultet
Ivana Lučića 3, HR – 10000 Zagreb
lveljak@ffzg.hr

ZBORNICI RADOVA
KATOLIČKOGA BOGOSLOVNOG FAKULTETA
SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

I.
50. obljetnica svečanog otvaranja
i početka Drugoga vatikanskog koncila

II.
Filozofija i teologija u kontekstu
znanstveno-tehničke civilizacije

III.
Štovanje Bogorodice
na području Sisačke biskupije

IV.
Filozofija i religija – suvremene perspektive

Iz svih je priloga razvidno kako je perspektiva odnosa religije i filozofije bitno dijaloški usmjerena: tematiziranje odnosa filozofije i religije kroz prizmu različitih suvremenih filozofijskih vizura, kao i eksplicitna „filozofija religije“ predstavljaju samo jedno od težišta. Pojedine su autorice i autori temama koje obrađuju pristupili iz psihologijske, kulturološke kao i sociologijske perspektive, ukazujući tako na činjenicu da su filozofija i religija kompleksne zbiljnosti koje valja studirati temeljito i sveobuhvatno, te kako je interdisciplinarni dijalog nužan kako bismo u današnjoj postmodernoj „duhovnoj situaciji“ mogli naslutiti kako stoji „stvar“ s odnosom filozofije i religije.

Iz predgovora

ISBN: 978-953-6420-08-7 (KBF)
ISBN: 978-953-11-1144-7 (KS)

200 kn